

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiastica Hymnodia Libri Tres

Secchi, Anacleto

Antverpiæ, 1634

Cap. XI. Hymnodia studiosi vehemens habent futuræ gloriæ signum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45942](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45942)

David ora-
tione postu-
labat resti-
tutionem
pristinæ cō-
solationis.

à Deo restitutionem pristinæ cōsolationis, ad imi-
tationem Hymnographi, qui cū iustè se priu-
tum cognouisset consuetis delectationibus, que-
bus exultabat in Deum, quia se conuertisset a
voluptates illicitas carnis, tradens se Bethsabee
reuersus tandem ad seipsum, & deplorans am-
issionem præteriti gaudij, dum veniam deprecare-
tur pro delicto, non cessabat postulare restitu-
tionem ad pristinum statum consolationis, dicens
maximo ardore affectus: *Redde mihi letitiam so-
lutaris tui, & spiritu principali confirma me.* Ven-
iam & nos à Deo postulemus de lata culpa,
Deumque precemur, vt restituat solitas vili-
tiones.

Pfal. 50.

CAPVT XI.

*Hymnodia studiosi uehemens habent
futura glorie signum.*

Terrestres
hominum
mortalium
Psalmodia
cum celesti-
Beatorum
mira con-
fensio.

EA est nostræ Hymnodia, quæ in terris à mor-
talibus expletur, cum superna Hymnodia
quæ ab Angelis & Beatis exercetur in cælis, con-
fensio, vel, vt à Græcis dicitur, sympathya, vt
terrestri ad cælestem facilis existat transitus & ac-
cessus; idq; licebit ex duobus capitibus cognoscere.
Primò ex conditione loci ad Hymnodia-
sum deputati in terris; qui si rectè attendatur
magnam habere cum Beatorum habitatione simi-
litudinem conspicietur, imò & communica-
tionem. Tali ordine videtur Deus statuisse no-
stræ salutis negotia, vt instar eorum, quæ in Salo-
monico Templo in terris instituto ex diuino ge-
rebantur præscripto, euenire debeant, quæ in
Templo

Templo cælestis gloriæ erunt deinde exercenda, quasi ex typo ad prototypum directa. Hinc sæpè in sacris Scripturis, quando vsurpatur nomen Templi, multa dici de ipso contingit, quæ vtriq; loco propter similitudinem sunt communia. Vnicum satis sit recordari testimonium ex Dauide desumptum, quod tam de Templo Ierosolymitano quàm de Templo cælesti à sanctis Patribus intelligitur sine vlla violentia verborum. Ait Dauid Psalmo 28. *Et in templo eius omnes dicent gloriam.* Quia autem gloria Deo dicitur tam in Templo terrestri quàm in cælesti, & in vtroque laudatur, benedicitur & celebratur, hic textus modò adducitur à sacris Doctoribus loquentibus de Beatorum domicilio, modò à loquentibus de Templo terreno; quia tam in vno quàm in alio peculiari residet modo infinitus Deus; in Templis nostris ad ostensionem misericordiæ, in cælesti autem Templo ad ostensionem Maiestatis. Hinc S. Gregorius, expendens verba aliam Hymnographi, *Dominus in templo sancto suo, Dominus in celo sedes eius*, liberè dicit: *Templum Dei superna patria est.* Attendentes igitur ad ea quæ in Salomonico Templo gerebantur, videmus, quòd penetrare volentes ad intimam Templi partem, quæ solis Sacerdotibus & Leuitis patebat, tenebantur primò incipere laudes in portis; deinde easdem prosequentes, ad atrium interius se transferre; tandem ad intima, vbi solis Sacerdotibus fas erat manere, penetrantes, ibi plenam & perfectam confessionem Deo offerebant. Huiusce praxis circa diuinas laudes tali ordine descriptæ luculentissimum testimonium videretur tradere Psalter, dum Hymnodia vsum suadens

con-

In Templis terra residet Deus ad ostensionem misericordiæ.

In Templo cali ad ostensionem Maiestatis.
Psal. 10.
S. Greg. in l. 1. Reg. c. 3

Psalmus Salomonis

Psal. 99. concludit : *Introite portas eius in confessione*, et primus ingressus ; *atria eius in Hymnis* : *confite mini illi*, ecce profectio ad secundum situm interioriorem. *Laudate nomen eius*, quoniam *suaus est Dominus*, in *eternum misericordia eius*, en consummata plenaque laudatio ultimo loco oblatum. Ab hac terrena praxi liceat nunc assurgere ad anagogiam non prorsus à vero sensu alienam, imò valdè opportunam. Quicumque in portis huius vitæ mortalis, in ingressu scilicet & egressu cuiuslibet diei, promptus est ad oblationem Hymnorum, sicut magna voluntate se transfert ad atrium id est ad Templum ; ita spem concipere debet certam penetrandi ad gloriam cælestem, quæ ultima pars sanctior omnis Templi. Hæc anagogia magis roboratur ex consideratione alterius non iniucundæ anagogiæ circa promissionem Deo factam Principi Sacerdotum, si fideliter promptè munia ad Dei cultum in Templo spectantia persolueret. Promittitur illi ex speciali priuilegio reueratio Orientis portæ, quæ mystice designat gloriæ futuræ felicitatem, ubi solus oriens, qui occasum nesciat, perpetuò durat. Ver-

Ezech. 46. *ba Dei per Ezechielem prolata sunt ista : Cum autem fecerit Princeps spontaneum holocaustum*

Locus pro- aut *pacifica voluntaria Domino, aperietur ei porta*
prius diu- que *respicit ad Orientem. Et verè munus quo*
narum lau- que *respicit ad Orientem. Et verè munus quo*
dum est Tē- incipitur in vno loco, in alio summa cum voluptate
plum & ca- expletur ; nam ista duo loca electa sunt à Deo
lum. uti propria ad laudes Dei exercendas maiori cultus
 decencia. De Templis in terra extractis

Psal. 64. *Hymnographus : Te decet Hymnus Deus in Sion*
Templum & tibi reddetur votum in Ierusalē. ubi mentio
Salomonis de Sion & Ierusalē, quia primum Templum ex-
structū in struendum

Sion.

struendum erat in ea parte vrbis Ierusalem, quæ dicebatur Arx Sion. De cælorum autem decore pronuntiauit idem Dauid: *Beati, qui habitant in domo tua Domine, in sæcula sæculorū laudabunt te.* Psal. 83.

Cū igitur decora sit laudatio Dei tam in Templis terræ quàm in Templo cælesti, ideò laudes nostrorum Templorum dici iure poterunt initia laudum cælestium; & qui in Templo terreno fideliter & rectè Hymnos Deo cantauerit, spem habet transeundi ad cælestes laudes sine cessatione continuandas in cælis. Ad quam rem expendebat D. Augustinus illam temporis particulam, quam adhibet Dauid hortans ad Hymnodixæ vsum: *Ecce nunc benedicite Dominum omnes serui Domini.* Expendit illud *nunc*, & ait per illud significari, quòd laudantes hoc tempore Dominum transitori sint ad æternitatis continuationem in cælis; & *nunc* huius vitæ respondere vult *tunc* æternitatis, dicens: *Qui tunc benedicturi sunt sine defectu, hinc incipiunt benedicere Dominum.*

Hæc spes futuræ gloriæ magis item excrescere conspicitur ex altero capite, nempe ex qualitate Hymnorum qui hinc à ministris vsurpantur, & decantantur frequentiores. Clarum est, quòd omnes ferè Dauidici Hymni, vt haud semel visum est à nobis, copiosis scatent diuinis laudibus, Deum nimirum celebrantes, Deiq; attributa exaltantes. Clarum item est, quòd in futura cælesti patria Beati, vnà cum Angelicis spiritibus, perpetuò immorabuntur in diuinis concinendis laudibus & Hymnis, vt Ecclesiæ prædixit Isaias illis verbis: *Gaudium & letitia inuenietur in ea, gratiarum actio, & vox laudis.* Huic prædictioni concinunt ea, quæ post sæcula multa ab Apostolo

Laudes nostrorum Templorū initia sunt laudum cælestium.

D. Aug. in Psal. 133.

Hymni Beatorum cum Hymnis mortalium sunt eiusdem rationis.

Hymni à Beatis in celo semper vsurpandi.

Isaiæ 51.

H

Ioanne

Ioanne visa sunt in sua Apocalypsi; ibi namq; adiuntur Beati cantu Hymnorum honorem & gloriam deferre Deo & Agno. Quemadmodum itaque Psaltes, dum maiori arderet feruore celebrandi Deum, prædixit sibi & alijs iustis, quæ esset in patria beata perpetuò decantaturus Psalmos & Hymnos: *Sic Psalmum dicam nomini tuo in sæculum sæculi.* Consideratione digna est illa particula *sic*, quam rectè expèdit Incognitus nunc cognitus, nam refertur ad priùs dicta de hereditate æterna iustis concessa per merita Christi; in animus eorum, qui eorundem Hymnorum abenter vsurpant cantum in hac vita, debet eripere spem aliquando perueniendi vnà cum ipso Hymnorum auctore ad prædictam æternam hereditatem, ibiq; prosequendi in sæculum sæculi eorundem cantum Hymnorum in hac vita frequentum.

Psal. 60.

Cithara vsus frequens erat Dauidi in psallendo.

Psal. 42.

Psal. 70.

Psal. 56. & 107.

Psal. 32.

Psal. 97.

Nec forsan incongruum erit reflectere animus ad qualitatem instrumenti, quod frequentius adhibebatur à Psalte, dum Hymnos Deo cantaret. Video sæpè sapiùs citharã exigere, imò & alijs suadere: *Cõfitebor tibi in cithara Deus Deus meus.* Aliquando citharam alloquebatur quasi intellectu prædicens, ut ab otio excitaretur ad vsum, illam appellans nominibus amoris: *Exurge gloria mea, exurges psalterium & cithara.* suadens alijs etiam citharæ vsum, tamquam opportunum ad hoc munus diuinarum laudum: *Confitemini Domino in cithara eadem aliàs vrigens hortationem: Psallite Domino in cithara, in cithara & voce Psalmi.* Aliquid potiùs citharæ vsus & prædicatio frequentior, quàm aliorum instrumentorum, quæ etiam aliquando

aliquando in eodem munere adhibebantur? For-
 san ad declarandum, quòd ijdem Hymni erunt
 in patria beata decantandi, qui in hac vita mor-
 tali erunt frequentiores, sicut citharæ frequen-
 tior erat vsus. Ratio huius argumenti inde nasci-
 tur, quia in Apocalypsi, quando S. Ioannes de-
 scribit felicitatem & occupationes Beatorum in Beatis in
patria ci-
thara vsus
est proprius.
 cælis, sicut illis continuos Hymnorum cantus
 adscribit, vt mox dicebamus; ita non alia instru-
 menta recenset à se visa in manibus Beatorum,
 nisi citharas suauissimè pulsatas. Capite 5. vidit Apoc. 5.
 quatuor animalia, & viginti quatuor seniores co-
 ram Agno prostratos cum citharis in manu. Item
 capite 14. audiens symphoniam quadraginta qua-
 tuor millium Electorum, ait fuisse *sicut citharæ do-
 rum citharizantium in citharis suis.* Iterùm capi-
 te 15. vidit triumphantes de magna bestia, habentes
 citharas Dei, & cantantes Hymnos. Ex quibus
 deducere libet, quòd sicut ex hac nostra terra
 conspicimus transferri Hymnos & citharas ad
 terram Beatorum; ita vrget argumentum ad fa-
 uorem cantantium, quòd sint ipsi transferendi
 ad eandem terram. Hinc Hymnographus signa Signa ho-
minis iusti
sunt laudes
frequentes.
Psal. 1.
 hominis iusti, seu beati, enumerans, illud in pri-
 mis recensuit, quòd esset frequentaturus die no-
 cteque vsum Hymnorum: *Et in lege eius me di-
 tabitur die ac nocte.* quod idem est ac si diceret,
 Beatum fore qui frequēs est in Hymnorum exer-
 citio; nam nomine legis allatus à Christo Domi-
 no fuit liber Psalmorum in testimonium: *Vt ad-
 impleatur sermo, qui in lege eorum scriptus est; Quia
 odio habuerunt me gratis.* Dicitur lex liber Psal-
 morum, quia in hoc libro strictim tota lex con-
 tinetur. Beatus asseritur à Psalte animus ille, qui
 H 2 frequens

frequens est ad huius libri exercitationem assiduam, ut legi posse ostendit Suidas; seu cantum, ut vertunt alij, quia in Scripturis *meditari* sæpe idem est ac *canere*, ut Isaia 38. videmus coniungi cantum cum meditatione: *Sicut pullus hircinæ sic clamabo, meditabor ut columba.* sicut etiam in libro Prouerbiorum dicitur: *Veritatem meditabitur guttur meum.* Beatus, inquam Hymnodia studiosus asseritur, quia ad beatitudinem cælestis vitæ est transferendus. Et ob hanc fortassis rationem, non sine Dei altissimo consilio, hic Psalmus beati viri signa describens collocatus est primus in ordine omnium Hymnorum Dauidicorum, ut excitetur animus ad hoc præclarum studium, quod potest reddere studium planè beatum.

Isaia 38.

Prou. 8.

Laudū diuinarū frequentia est signū prædestinationis.

Blasphemia vsus est signum reprobationis

D. Thom. 2. 2. q. 13. art. 4.

Psalmodia studiosiores altiorē gloria gradum obtinebunt.

Ego quidem nullum signum externum non magis efficax, ad dignoscendum quis sperare debeat beatitudinem cælestem, quàm frequentiam Psalmodiæ. Sicuti ex procliuitate ad blasphemias euomendas, argumentum vehemens ducunt Sapientes æternæ perditionis & reprobationis, cum stigmate reprobatorum sint notati blasphemiam blasphemiam est cibus proprius damnatorum ob peruersam ipsorum, & auersam à Deo & Sanctis voluntatem; ita ex promptitudine & inclinatione ad diuinas laudes, licet concludere magnum æternæ prædestinationis argumentum, quia laudes diuinæ erunt perpetuus cibus Beatorum in cælo; sicut & ex loquela cuiusque hominis, quamuis in aliena terra viuentis, facile est cognoscere illius nationem, & patriam.

Ausim dicere, quòd huius Hymnodia studiosiores maiori & sublimiori aliquo priuilegio in ipsa

ipsa beata gloria sint à Deo remunerandi : nec pu-
 tare id hyperbolicum , aut incongruum , cum
 restatum omnibus sit, diuinarum laudum studio-
 sos præcipuis alijs fauoribus & gratijs à Deo in
 hac vita decorari. cuius rei veritatem non in a-
 lio , quàm in ipso Hymnographo, conspiciere pos-
 sumus. Hic, sicut in Hymnorum decantatione *Davidis fe-*
 fuit studiosissimus , ita insignes à Deo retulit fe- *licitates &*
 licitates , nimirum temporales , gratuita , spiri- *privilegia*
 tuales , & æternas. Inter temporales connume- *singularia,*
 randæ sunt victoriæ & triumphus de hostibus plu- *ob studium*
 ries reuerti , diuitiæ item immensæ auri & the- *Hymnodiæ.*
 saurorum , proles numerosa, Regnumque floren-
 tissimum ac gloriosissimum. Inter gratuita adest
 spiritus prophetiæ insignior præ ceteris Prophe-
 tis , quo præcipua nostræ religionis mysteria præ-
 dixit , & cecinit , potius quasi Historicus , seu Eu-
 angelista , quàm Propheta. Inter spirituales re-
 censendus est meritorum sublimium cumulus ,
 quibus meruit esse , quoad carnem , pater Christi
 Domini ; quatenus iste ex illius regio sanguine
 fuit progenitus. Inter æternas tandem collocan- *Davidè re-*
 da est anticipata resurrectio ante communem om- *surrexisse*
 nium resurrectionem. Censent insignes Ecclesiæ *cum Chri-*
 Doctores, vnà cum Christo ipso, cuius gloriosam *sto censent*
 Resurrectionem iam antè verbis apertis , & à san- *multi.*
 cto Petro in testimonium adductis, præuiderat, & Actor. 2.
 prædixerat Psalmo 15. Dauidem surrexisse , &
 præuenisse aliorum resurrectionem. Quod pri- *D. August.*
 uilegium si verum est , profectò non modicum *Epist. 99.*
 fuit. De cuius veritate non est hîc à me dispu- *Sophrõ. de*
 tandum, cum locus id non postulet , sed data hac *Assumpt.*
 hypothesi asserendum est, noluisse Deum , quòd *Virginis.*
 instrumentum ad eò nobile suarum laudum, quale *Val. Episc.*
 fuit Iob 19. *in Psal. 5.*
Pineda in

fuit corpus Davidis, tam diu in terris expectare vitam perfectam æternam, sed quàm primùm transferri voluit ad easdem laudes continuandas.

Potero saltem afferere liberius, quòd in partu beata isti Hymnodia studiosi audientur adhibere Hymnos in terris decantatos, iuxta doctrinam

D. Thom.
loco cit.

Theologorum dicentium cum S. Thoma, in caelo post resurrectionem canendas esse à Beatis De laudes voce corporali, sicut etiam docet Hymno-

Psal. 149.

graphus dicens: *Exultabunt Sancti in gloria, letabuntur in cubilibus suis, exaltationes Dei in guttore eorum.* Nec dissentiunt visiones aliquando factæ mortalibus à vita functis Beatis. Vnum

Guilielm.
Baldean.
l. 2. Hist.
Puerorum
institutio
in Mona-
sterijs.

tum afferam exemplum à Guilielmo Baldean. descriptum in Historia Thebæorum. Quædam

nobilis matrona Agauni, vbi celebre monasterium & Templum extat S. Mauritio insigni Thebæorum Duci extractum, vnicum filium Monasterio

tradiderat educandum, & instituendum bonis moribus & doctrina. Puerulus ibi sicut ætate, in

in omni honesta disciplina progressus in dies faciebat magnos; in dè & monasticum edoctus cantum, vnà cum illis Religiosis in choro Hymnos

& preces canebat suauissimè. Ecce in ipso pueritæ flore febri correptus obiit. Mater afflictæ

sciebat quasi à Templo, vbi defunctus filius iacebat sepultus, auelli; saltem quotidie ad idem Templum veniens, super sepulchrum amarissimè

plurimum batur, tempore diuinorum præsertim officiorum vberiores emittebat lacrymas, quia inter cantantes Monachos in choro non amplius suauissimam

filij vocem sibi audire licebat. Cùm diu perseverasset in hac fletus frequentatione, victa aliquando magnitudine afflictionis, somno correptus obdormit.

obdormiebat. In eo somno ecce sibi adstare videt S. Mauritium, illius Templi patronum, verba hæc proferentem: Cur affligeris mulier? cur tandem finem lacrymis non imponis? cui illa: A fletu numquam potero cessare, donec vita supererit, quia vnicum filium meum amisi. Addit S. Mauritius: Noli flere in posterum, quia filius tuus licet mortuus mundo sit, viuit tamen in cælesti patria, & hoc sit tibi signum: Crastina die studeas conuenire ad Preces matutinas, nam vocem filij inter Monachos cantantes obaudies; eodemq; poteris perfrui commodo, quoties ad diuina Officia in hac Ecclesia meo nomini dicata conuenire tibi licebit. His dictis euauit visio, & excitata mulier domum reuertitur, expectans magno animi desiderio matutini temporis horam, sperans effectum hesternæ visionis. Ad primum campanæ ictum pro Officio matutino mulier veniens ad Ecclesiam, expectat initium Officij, & ad prima verba Antiphonæ audiens vocem filij suauissimam, reddita est certa de salute & beatitudine prolis, & ad frequentiore diuinorum Officiorum assistentiam facta est studiosa, vt sapiùs filij carissimi voce delectaretur. O Felices Hymnodia studiosos, quibus parata est beatitudo æterna, cuius pignus est cantus huius vitæ!

C A P. XII.

*Dei cognitionem amoremque gignit
augétve Hymnodia.*

EX Hymnorum frequenti vfu plurima bona nobis spiritalia & temporalia prouenire sic-

H 4 ut